

»Gospodična, lepo Vas prosim, pridržite psa, da zlezem z drevesa. Saj ne bom nikoli več...«, sem jo začel prositi z glasom, ki mi je močno drhtel od ihtenja in mraza. In res! Prijela je psa za ovratnico in mi pomignila, naj se naglo poberem iz vrta. Tedaj pa se je odprlo okno in iz njega je zadonel ostri župnikov glas: »Francka?!« Dekla se je stresla ob njem — videl sem to popolnoma natančno — in je naglo izpustila psa, ki se je divje zakadil proti drevesu, na katerem sem čepel jaz. Ona pa je tiho odšla...

Začel sem iznova kričati in sem vpil tako dolgo, da mi je omagal glas. Potem sem se vdal nekako v svojo usodo in sem se lotil hrušk, ki pa jih nisem mogel skoraj niti prinesiti do ust — tako se mi je treslo telo od neznoznega mraza.

Naposled sem popolnoma otopel za vsako čustvo. Zakaj strah in telesne bolečine, ki mi jih je povzročal mraz, so že bili prekoračili mejo, katero bi bil še mogel prenesti. Edino željo sem še imel, da pridem za vsako ceno iz tega peklenskega drevesa, katerega sem se jedva še oprijemal in bežim nato kamorkoli na gorko in tam zaspim. Ne meneč se za psa, ki je stal tik pod drevesom, sem se začel spuščati polagoma z veje na vejo, vedno niže, dokler nisem končno padel v rosno travo. Medtem je bila že legla noč na zemljo. Tam sem obležal nekaj trenutkov, natančno se še spominjam, da me je bil pri tem ovohaval Sultan, čigar topla sapa mi je povzročala neznanško ugodje, potem sem se polagoma dvignil in odtaval ves premražen do pasje hišice ter zlezel vanjo. Vem še, kako sem se stisnil prav v zadnji kotiček in se zakopal tam v seno in cunje. Potem sem izgubil zavest...

Ko sem se bil drugo jutro prebudil iz prijetne dremavice ves topel, sem čudoma opazil, da me je pokrival kožuh, ki pa se je kmalu izkazal, da ni nikogar drugega, kakor Sultanov, tiste živali, pred katero je trepetala vsa vas. Naglo sem zapustil čudno ležišče, splaval ob potoku navzdol, pohitel po obleko in se vrnil nato čil in zdrav domov, kjer pa so že vedeli za mojo pustolovščino; župnikova dekla je bila že sinoči obvestila moje gostitelje o nji, kajti župnik sam me je bil opazil spečega poleg Sultana v pasji hišici, ko me je hotel tekom noči odrešiti moje hude pokore.

Skozi vrtove

Anton Vodnik

1.

Vedno dalje grem proti sinjim gôram.
Skozi visoke ciprese večera
svet žari kot daljni ogenj...
Večer stoji kakor tempelj
na sredi.

V njem je tišina tako kristalna,
da zazveni,
če obnjo zadene angel
z zamahom svojih kril,
ko se prebudi iz spanja.

Prišli sta od gorá,
izmed srebrnih oljk...
kot romarici
v tempelj —
smrt in ti, o žena.

Dolgo sem vaju čakal,
stoječ na pragu...
zdaj je vse dobro.
O, kakšnih si rož mi prinesla,
ki jih je ona, prelepa, natrgala...
iz domovine.

Kot mlajši sestri
ti je smrt roke položila na rame.

2.

Sanje, ki hodijo pred nami,
skozi sinjo sotesko sveta,
kjer glas odmeva v neskončnosti —
gredo proti templju,
obrnjene k zvezdam.

Sredi globoke poti
ti stiskam roko:
O, na mojih prsih je vžgano
kraljevsko znamenje...
Tam je hram za hramom.
V zadnjem, svatovskem, o žena,
te bom objel,
odtislil ti kraljevsko znamenje...
Svet in pretresljiv, o žena,
je obred ljubezni
pred obličjem božjim.

Stiskam ti roko:
 O, v temni kripti zemlje,
 kjer se svet začne,
 glej, so zbrali se rodovi rož,
 da naju bodo spremljali
 z domotožno pesmijo
 čez posvečeni prag...

5.

In bom v tebi, žena,
 kakor luč v zrcalu.

Ali sem jezdec z gorá
 in je mesec moj ščit?
 Venec zvezda
 v svoji biserni roki vihtim,
 da ti ovenčam dušo...

O, pod kristalnim obokom tišine
 se bova naslonila
 drug na drugega...

Kam me vodiš?
 Pred nama stopajo mrtvi
 kakor po sinjih stopnicah
 navzdol...

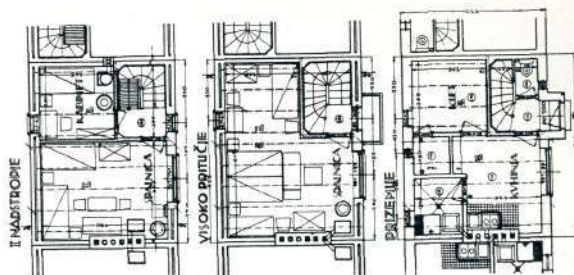
Priplesal je David...
 In kakor plameni
 so prihajali angeli,
 oznanjujoč,
 da On prihaja.

Obkrožile so naju zvezde.
 Sanje so dvignile
 srebrne kelihe
 k najinim ustom...

4.

Globoko v temí
 bom spletel zate venec,
 da bom ž njim okrasil
 podboje tvojih duri,
 ki vodijo
 v zadnji hram.

Tisoč vinogradov je mojih,
 V zlatem mestu
 kličejo glasniki
 po vseh ulicah in vežah
 moje neznano ime...

Iv. Vurnik: Načrt za delavsko enodružinsko hišo

Moji pesmi odpevajo,
 mojo pesem s plesom spremljajo
 čisti duhovi
 na poti v tempelj,
 na poti za meje...

Sanje, zarajajte!
 On je povišal mojo dušo.

5.

O žar mojih misli,
 ki stiskajo
 odhajajočim sanjam
 luči v dlani,
 da te najdejo...

Ti si luč in ključ
 v razsvetljeni hram,
 odkoder vidiva,
 kako gori jutro
 pred šotori angelov...

Kadar te kličem,
 pridejo za mojim glasom
 k meni vse žalosti,
 da bi oddaleč
 te videle...

Moje žalosti
 nosijo zvezde na čelih.

Kadar te kličem,
 sem kakor dišeč ogenj...
 kakor cipresa
 pred večerno zarjo...
 kakor vlažni veter
 ob studencih.